

[παραγγελίες] Με 24ωρο σχεδιασμό πορεύονται οι βιομηχανίες

Η πολιτική κρίση «λιώνει» τις αγορές μετάλλου-πλαστικών

Της Λέττας Καλαμαρά
lkal@naftemporiki.gr

«Η βιομηχανία δεν μπορεί να αντέξει πέραν του ενός μηνός την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στη χώρα μας» διατυπώνουν στελέχη των επιχειρήσεων. Είναι γεγονός πως μερίδα των βιομηχανών ειδικά στην αγορά των μετάλλων, των πλαστικών και μέσων των συσκευασιών είχε ήδη προετοιμαστεί στο ενδεχόμενο δύσκολων οικονομικών σεναρίων, ωστόσο η πραγματικότητα είναι πάντα πολύ διαφορετική από τις ασκήσεις επί χάρτου. Τόσο στις επίσεις οικονομικές καταστάσεις του 2014 όσο και στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του πρώτου τριμήνου 2015 οι διοικήσεις των βιομηχανιών δεν παρέλειπαν να τονίζουν την αβεβαιότητα και την ασάφεια του εγχώριου μακροοικονομικού περιβάλλοντος και τη δυσκολία για τη διαμόρφωση ασφαλών εκτιμήσεων για την εξέλιξη των αποτελεσμάτων τους για το σύνολο της χρήσης του 2015. Η πραγματικότητα είναι πολύ χειρότερη από αυτό που εκτιμούσαν και προέβλεπαν οι οικονομικές διευθύνσεις των εταιρειών.

Όπως τονίζεται από τα βιομηχανικά επιτελεία, «κοιτάζουμε να μαζευτούμε και προχωράμε μέρα μέρα. Η ελληνική αγορά έχει νεκρώσει. Μόνο οι πελάτες του εξωτερικού κανούν. Αυτή τη στιγμή η βιομηχανία λειτουργεί και οι παραγγελίες καλύπτονται. Εάν συνεχιστεί όμως η κατάσταση επί μακρόν και τελειώσουν οι πρώτες ύλες, τότε τα προβλήματα γίνονται αζεπέραστα. Ήδη προσπαθούμε να πείσουμε τους προμηθευτές μας ότι δεν θα χάσουν τα λεφτά τους και οι πελάτες μας από την άλλη πλευρά αγωνιούν εάν θα καλύψουμε τις παραγγελίες τους». Πρέπει να σημειωθεί ότι η παραγωγική βιομηχανία πλην των τροφίμων και φαρμάκων δεν αποτελεί από τις προτεραιότητες στη διαδικασία έγκρισης αιτημάτων εισαγωγών, γεγονός που δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο τα πράγματα. Εάν όμως οι συν-

θήκες εξομαλυνθούν γρήγορα και το τραπεζικό σύστημα εισέλθει σε θετική τροχιά, η βιομηχανία έχει τη δυνατότητα και τα κεφάλαια για να ανταποκριθεί και να ισορροπήσει. Επίσης, το μεγαλύτερο μέρος της μεταλλοβιομηχανίας αλλά και της συσκευασίας, εκτός από εξαγωγική δραστηριότητα, έχει επίσης σημαντική παραγωγική δραστηριότητα και στο εξωτερικό που αποτελεί ανάκωμα στα παρόντα προβλήματα.

Μεγαλύτερα προβλήματα αντιμετωπίζουν οι μικρότερες από τις επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα. Όπως λέγεται χαρακτηριστικά stock out work out, δηλαδή, η μη προσφορά προϊόντων

στον τελικό πελάτη τον οδηγεί στο να καταφύγει αλλού. Η αφερεγγυότητα της χώρας πλήττει και την επιχειρηματική φερεγγυότητα και είναι αρκετές οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ζητήματα πιστοληπτικής ικανότητας. Παράλληλα, όπως και σε άλλους κλάδους της οικονομίας, έτσι και στον πρωτογενή τομέα είναι αρκετά τα αιτήματα από διεθνείς προμηθευτές για άμεση εξόφληση λογαριασμών που στις προκείμενες περιπτώσεις αφορούν τετραψήφια ποσά.

Κατασκευές: Απουσία

Προβληματισμός για την ομαλή συνέχιση των έργων (οδικών και άλλων υποδομών) εκφράζεται από τους κατασκευαστές εξαιτίας της αδυναμίας να εξασφαλίσουν στο εξής τα αναγκαία υλικά.

Όπως επισημαίνεται σε επιστολή του ΣΑΤΕ (Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών) προς τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα και τους αρμόδιους υπουργούς «η ελληνική οικονομία βρίσκεται εν μέσω πρωτοφανών ασφυκτικών συνθηκών. Η εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων έργων ΕΣΠΑ των μόνων που υλοποιούνταν μέχρι χθες στη χώρα-σταματά ολοσχερώς αυτές τις ημέρες διότι κανείς προμηθευτής πρώτων υλών, δομικών προϊόντων, συνεργείων κ.ο.κ. δεν είναι διατεθειμένος να κορίσει στους αναδόχους των έργων τα απαραίτητα υλικά για την ομαλή και ασφαλή εκτέλεση των έργων, χωρίς την προηγούμενη καταβολή μετρητών, τα οποία λόγω της επιβολής μέτρων περιορισμού κεφαλαίων είναι ανύπαρκτα.

Επίσης, ο ΣΑΤΕ στην ίδια επιστολή υπογραμμίζει πως «ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα γεννά στον κατασκευαστικό κλάδο η ξαφνική αβεβαιότητα περί της παραμονής της Ελλάδας στο ευρώ και την Ευρωζώνη, κάτι το οποίο, στην περίπτωση των δημόσιων έργων, μεταφράζεται σε "ξαφνικό θάνατο" του τρέχοντος ΕΣΠΑ 2007-2013 αλλά και του επόμενου νέου ΕΣΠΑ 2014-2020, με πολλά ερωτηματικά αναφορικά με τη διάθεση ή μη των ευρωπαϊκών πόρων στη χώρα». [SID:9566034]

> ΑΕΠ - Συμβολή

Η συμβολή των μεταλλευτικών επιχειρήσεων μαζί με την προστιθέμενη αξία των κατετοπιζόμενων προϊόντων του κλάδου κατά την περίοδο 2009-2014 ανήλθε στο 3,5% του ΑΕΠ της χώρας, αποδεικνύοντας στην πράξη πως η μεταλλευτική βιομηχανία παρ' όλες τις δυσκολίες συνεχίζει να επιβιώνει και να συμβάλλει στην ανάπτυξη παράγοντας πλούτο, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και διατηρώντας την παραγωγική του δυναμική.

“Οι βιομηχανίες προειδοποιούν πως αν η κατάσταση συνεχιστεί, τα προβλήματα θα καταστούν αζεπέραστα.”

Επιστολή ΣΑΤΕ για τα έργα

ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ για την εξέλιξη των συγχρηματοδοτούμενων έργων εκφράζει ο Σύνδεσμος Ανωνύμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) με επιστολή που έστειλε προς τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, τον αρμόδιο υπουργό Γ. Σταθάκη και τον αναπληρωτή Χρ. Σπίρτζη, καλώντας τους να διασφαλίσουν τη συνέχιση των χρηματοδοτήσεων από κοινοτικούς πόρους. Επισμαίνουν ότι η υλοποίησή τους αναμένεται να σταματήσει αυτές τις ημέρες γιατί οι προμηθευτές πρώτων υλών, δομικών προϊόντων και συνεργείων ζητούν προκατα-

βολές σε μετρητά που δεν είναι δυνατόν να καταβληθούν λόγω της αργίας των τραπεζών. «Είναι το τελειωτικό χτύπημα», τονίζουν και επισμαίνουν ότι με τη διακοπή των έργων η ανεργία θα εκτοξευθεί. «Μεγαλύτερο πρόβλημα γεννά στον κατασκευαστικό κλάδο η ξαφνική αβεβαιότητα περί παραμονής της χώρας στο ευρώ», τονίζει ο ΣΑΤΕ και προειδοποιεί ότι υπάρχει κίνδυνος να οδηγήσει σε «ξαφνικό θάνατο» το τρέχον ΕΣΠΑ αλλά και το νέο πρόγραμμα της περιόδου 2014-2020. **Χ.ΤΖ.**

Μεγάλες πληγές με ριζικές ανατροπές για χιλιάδες εργαζομένους στα δημόσια έργα καταμετρά ο επιχειρηματικός κόσμος, ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης πολιτικής αστάθειας.

ΟΡΑΤΟΣ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ «ΛΟΥΚΕΤΑ» ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ

Σε κατάσταση «σοκ» δημόσια έργα και αυτοκινητόδρομοι

■ Ακυρώσεις, διαδοχικά λουκέτα και έλλειψη χρηματοδότησης, τα πρώτα σημάδια «κόπωσης» στην κατασκευαστική αγορά από το κλείσιμο των τραπεζών.

Ε ΤΟΥ ΚΟΣΜΑ ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΥ
kzakinthinos@pegasus.gr

Αντιμέτωποι με λουκέτα, αναγκαστικές αργίες και χιλιάδες απολύσεις στα εν εξελίξει δημόσια έργα της χώρας μας βρίσκονται μεταξύ άλλων οι εργαζόμενοι στους τέσσερις μεγάλους αυτοκινητόδρομους, Ολυμπία Οδός, Ιονία Οδός, Κεντρική Οδός, Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου, τα οποία μπλοκάρονται επ' αόριστον λόγω έλλειψης ρευστότητας.

Μετά το κλείσιμο των τραπεζών και τη ριζική ανατροπή της επιχειρηματικότητας, πληθαίνουν οι συνεχόμενες και επιβεβλημένες άδειες του προσωπικού, ενώ όπως αναφέρουν κύκλοι της αγοράς «όσο δεν διαφαίνεται ελπίδα για συμφωνία με τους δανειστές, ώστε να εκταμιευθούν κονδύλια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, τόσο δυσκολεύουν οι ημέρες για πλήθος εργαζομένων στα δημόσια έργα».

Μολονότι η ΕΤΕπ επρόκειτο να καλύψει και τμήμα της χρηματοδοτικής συμβολής του Δημοσίου για τα έργα που εκτελούνται με συμβάσεις παραχώρησης, τα δεδομένα αλλάζουν ριζικά καθώς τον απόλυτο έλεγχο έχουν πλέον οι τράπεζες. Παρά τις προσπάθειες, στον «αέρα» παραμένει το τελευταίο τμήμα για την κατασκευή της εθνικής οδού Κορίνθου - Καλαμάτας και Λεύκτρου - Σπάρτης, με το υπουργείο Υποδομών να αναμένει τη σταθεροποίηση της γενικότερης κατάστασης.

Η κοινοπραξία Μορέας και το Δημόσιο εκτιμούν ότι από τη στιγμή έγκρισης της νέας συμφωνίας από τη Βουλή απαιτούνται τουλάχιστον τέσσερις μήνες για την παράδοση του τμήματος Λεύκτρου - Σπάρτης και επτά για την περιμετρική Καλαμάτας, τα μόνα κομμάτια που απομένουν στο έργο.

Παρόλο που στην ουσία εκκρεμούσαν οι τελικές λεπτομέρειες προκειμένου να δρομολογηθεί η συμφωνία παραχώρησης του Μορέα, οι πολιτικές συνθήκες αφήνουν μετέωρο το έργο, που στην ουσία είναι έτοιμο κατά 93%.

Πρακτικά, οι εργασίες διεκόπησαν τον Μάρτιο του 2014 και στην ουσία απομένει η ολοκλήρωση του τμήματος Πελλάνας - Σπάρτης, μήκους 14 χλμ., με το οποίο θα ολοκληρωθεί και θα δοθεί στην κυκλοφορία το Λεύκτρο - Σπάρτη (46 χλμ.). Μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες 186 εκατ. ευρώ στο συγκεκρι-

ΣΤΟ ΖΕΝΙΘ Η ΑΝΕΡΓΙΑ

«ΞΑΦΝΙΚΟ ΘΑΝΑΤΟ» ΤΟΥ ΕΣΠΑ ΒΛΕΠΕΙ Ο ΣΑΤΕ

Δεν είναι συντηρητικής αφετηρίας και στόχου τα ζητήματα που τίθενται στον κλάδο, όπως επισημαίνει σε ανακοίνωσή του ο Πανελληνίος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), αποστέλλοντας σχετική επιστολή στον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, τον υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Μεταφορών, Τουρισμού και Ναυτιλίας Γιώργο Σταθάκη και τον αναπληρωτή υπουργό Υποδομών, Μεταφορών Δικτύων Χρήστο Σπύρτζη, με την οποία τον καλεί να διασφαλίσει «τη συνέχιση των συγχρηματοδοτούμενων έργων, την απορρόφηση της ανεργίας μέσω αυτών, την αναπτυξιακή διάσταση της Ελλάδας, το καλύτερο τουριστικό προϊόν, μέσω των κατάλληλων υποδομών, την περιβαλλοντική προστασία και εν τέλει την ίδια την κοινωνία, ώστε αυτή να απολαμβάνει με ασφαλή τρόπο αυξημένη ευημερία».

Όπως επισημαίνεται στην επιστολή, «η ελληνική οικονομία βρίσκεται εν μέσω πρωτοφανών ασφυκτικών συνθηκών. Η εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων έργων ΕΣΠΑ - των μόνων που υλοποιούνται μέχρι χθες στη χώρα - σταματά αλοσεκράς αυτές τις ημέρες, διότι κανείς προμηθευτής πρώτων υλών, δομικών προϊόντων, συνεργείων κ.ο.κ. δεν είναι διατεθειμένος να κομίσσει στους αναδόχους των έργων τα απαραίτητα υλικά για την ομαλή και ασφαλή εκτέλεση των έργων, χωρίς την προηγούμενη καταβολή μετρητών, τα οποία λόγω της ΠΝΠ (ΦΕΚ Α' 65/28.6.2015) είναι ανύπαρκτα. Και ενώ με ευσυνειδησία τα μέλη μας συνέχισαν να εκτελούν -παρά την μη ομαλή ροή χρηματοδότησης- με κάθε απαιτούμενη θυσία και κόπο, με σκοπό την αποπεράτωση των έργων του ΕΣΠΑ, των οποίων η προθεσμία τελειώνει έως τις 31.12.2015 και σε διαφορετική περίπτωση υπάρχει απέναντί, ήρθαν οι παραπάνω συνθήκες οι οποίες και έδωσαν το τελειωτικό χτύπημα και την πλήρη διακοπή των έργων, με την ανεργία να εκτοξεύεται στο ζενίθ».

Ο ΣΑΤΕ υπογραμμίζει πως «ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα γεννά στον κατασκευαστικό κλάδο η ξαφνική αβεβαιότητα περί της παραμονής της Ελλάδας στο ευρώ και την Ευρωζώνη, κάτι το οποίο, στην περίπτωση των δημοσίων έργων, μεταφράζεται σε «ξαφνικό θάνατο» του τρέχοντος ΕΣΠΑ 2007-2013 αλλά και του επόμενου νέου ΕΣΠΑ 2014-2020».

κριμένο τμήμα και απομένουν ακόμα 15 εκατομμύρια ευρώ και η ολοκλήρωση της περιμετρικής οδού της Καλαμάτας (11 χλμ.). Μέχρι στιγμής έχουν εκτελεστεί εργασίες 60 εκατ. ευρώ και απομένουν εργασίες 45 εκατ. ευρώ.

Νέα παράταση για το Καστέλι

Το πολύπαθο νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι Ηρακλείου μετά τις διαδοχικές παρατάσεις δημοπρατίας, μετατίθεται για ακόμα μια φορά χρονικά, με ορίζοντα την 29η Σεπτεμβρίου ως νέα ημερομηνία, αντί για τις 30 Ιουνίου. Το έργο πέφτει για πολλοστή φορά θύμα των πολιτικών εξελίξεων, λαμβάνοντας συχνά νέες ημερομηνίες. Φορέας υλοποίησης είναι το υπουργείο Υποδομών, και σύμφωνα με πληροφορίες αναμένεται η συμμετοχή από κινεζικές εταιρείες.

Προσφορές για το έργο αναμένεται να υποβάλουν οι κοινοπραξίες των εταιρειών Ελλάκτωρ-Vinci (γαλλικά), J&P Αβαξ-Αερόports de Paris (γαλλικά)-Bouyges (γαλλικά) και ΓΕΚ Τέρνα - ACS (ισπανικών συμφερόντων). Το έργο κατασκευής για το νέο Αεροδρόμιο στο Καστέλι έχει κόστος που προσεγγίζει τα 800 εκατ. ευρώ και θα είναι το μεγαλύτερο έργο υποδομής όλων των εποχών για την Κρήτη. Ωστόσο η ρευστότητα του πολιτικού σκηνικού δημιουργεί αμφιβολίες για την τύχη του.

Οδικός Άξονας Κρήτης

Ασόφεια επικρατεί και ως προς την πορεία εξέλιξης των έργων στον Βόρειο Οδικό Άξονα της Κρήτης, με τον βουλευτή της ΝΔ, Κ. Αυγενάκη (λίγες μέρες μετά τη δήλωση του ΥΠΟΙΚ Γιάννη Βαρουφάκη ότι δεν επιθυμεί να υπάρξει αυτοκινητόδρο-

μος στον ΒΟΑΚ αλλά ούτε και στον ΝΟΑΚ) να καταθέτει σχετική ερώτηση στη Βουλή. Σε σχετική ερώτηση, αναφέρει ότι ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης, αν και ανήκει στους κύριους αυτοκινητόδρομους της χώρας μας, εξακολουθεί, δυστυχώς, να παραμένει ένας «δρόμος-φάντασμα», αφού το μεγαλύτερο μέρος του είναι ακόμη υπό σχεδιασμό.

Η ολοκλήρωση του, που όταν περατωθεί θα διασχίζει τη Βόρεια Κρήτη, αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό έργο υποδομής με διττή σημασία: αφενός θα συνδράμει ποικιλοτρόπως στην περαιτέρω ανάπτυξη του νησιού και αφετέρου θα δημιουργήσει ένα ασφαλές οδικό δίκτυο μειώνοντας το βαρύ φόρο τιμής που πληρώνουμε από τα εκατοντάδες τροχαία ατυχήματα που γίνονται κάθε χρόνο.

Ο ΒΟΑΚ θεωρείται στο μεγαλύτερο μέρος του ώριμο έργο, ενώ είναι άμεση η αναγκαιότητα για την ολοκλήρωση των μελετών που βρίσκονται σε εξέλιξη και την ανάθεση των μελετών για τα τμήματα που έχουν απομείνει.

Μετρό Θεσσαλονίκης

Σε υποχρεωτική άδεια έως την 10η Ιουλίου τίθενται οι εργαζόμενοι στο έργο της βασικής γραμμής του Μετρό Θεσσαλονίκης. Όπως ενημερώθηκαν από την ανάδοχο κοινοπραξία AIASA, η απόφαση δεν σχετίζεται με τις γνωστές διαφορές με την Αττικό Μετρό Α.Ε., αλλά με το κλείσιμο των τραπεζών.

Από την προηγούμενη Παρασκευή έληξε και η παράταση της απασχόλησης των εργαζομένων στα αρχαιολογικά (είναι 105 άτομα), εκ περιτροπής, ενώ στον κατασκευαστικό τομέα έχουν μείνει 120 άτομα, εργατοτεχνικό προσωπικό, διοικητικό και μηχανικό.

Εν τω μεταξύ, λόγω των δραματικών οικονομικών εξελίξεων για τη χώρα, αναβάλλεται επ' αόριστον η συνάντηση μεταξύ υπουργείου, αναδόχου και Αττικό Μετρό, που είχε προαναγγελθεί γι' αυτή την εβδομάδα.

Με την κυβέρνηση να έχει στους ώμους της το τεράστιο βάρος της διαχείρισης μιας εξαιρετικά δύσκολης κατάστασης, ουδείς οπείδει να ορίσει τη συνάντηση στην οποία, όπως είχε δηλώσει ο αναπληρωτής υπουργός Χρήστος Σπύρτζης, θα ξεκαθαρίσει εάν ο ανάδοχος θα έμενε να συνεχίσει το έργο ή τελικά θα κινούνταν οι διαδικασίες που θα κατέληγαν σε έκπωση του.

Εργολάβοι: Κίνδυνος να χαθούν τα έργα του ΕΣΠΑ

ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙ η κυβέρνηση ροή χρηματοδότησης ώστε να προχωρήσουν τα έργα που είναι ενταγμένα στο ΕΣΠΑ, καθώς υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων, ζητεί η διοίκηση του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ) με επιστολή προς τον πρωθυπουργό και δύο υπουργούς, επισημαίνοντας τα μεγάλα προβλήματα από το κλείσιμο τραπεζών.

Ο ΣΑΤΕ απέστειλε προς τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, τον υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Μεταφορών, Τουρισμού και Ναυτιλίας Γιώργο Σταθάκη και τον αναπληρωτή υπουργό

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Χρήστο Σπίρτζη επιστολή, με την οποία τους καλεί να διασφαλίσουν τη συνέχιση των συγχρηματοδοτούμενων έργων, την απορρόφηση της ανεργίας μέσω αυτών, την αναπτυξιακή διάσταση της Ελλάδας, το τουριστικό προϊόν μέσω των κατάλληλων υποδομών, την περιβαλλοντική προστασία και εν τέλει την ίδια την κοινωνία ώστε αυτή να απολαμβάνει με ασφαλή τρόπο αυξημένη ευημερία.

Όπως επισημαίνεται στην επιστολή, «η ελληνική οικονομία βρίσκε-

ται εν μέσω πρωτοφανών ασφυκτικών συνθηκών. Η εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων έργων ΕΣΠΑ-των μόνων που υλοποιούνταν μέχρι χθες στη χώρα- σταματά ολοσχερώς αυτές τις ημέρες διότι κανείς προμηθευτής πρώτων υλών, δομικών προϊόντων, συνεργείων κ.ο.κ. δεν είναι διατεθειμένος να κομίσει στους αναδόχους των έργων τα απαραίτητα υλικά για την ομαλή και ασφαλή εκτέλεση των έργων, χωρίς την προηγούμενη καταβολή μετρητών, τα οποία λόγω της ΠΙΝΠ (ΦΕΚ Α' 65/28.6.2015) είναι ανύπαρκτα...»

- **Κατασκευαστικές.** Σε επιτακτική ανάγκη εξελίσσεται για τους κατασκευαστικούς ομίλους της χώρας η επανεκκίνηση της οικονομίας και των τραπεζικών συναλλαγών, καθώς οι εταιρείες του κλάδου και ιδίως οι ασθενέστερες, βρίσκονται σε οριακή κατάσταση υπό το βάρος της πιστωτικής ασφυξίας. **Σελ. 20**

Η πιστωτική ασφυξία βρόχος για τον κλάδο των κατασκευών

«Κερασάκι στην τούρτα» της στάσης πληρωμών του Δημοσίου η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε επιτακτική ανάγκη εξελίσσεται για τους κατασκευαστικούς ομίλους της χώρας η επανεκκίνηση της οικονομίας και των τραπεζικών συναλλαγών, καθώς οι εταιρείες του κλάδου, και ιδίως οι ασθενέστερες, «στενάζουν» υπό το βάρος της πιστωτικής ασφυξίας. Όπως αναφέρουν στελέχη του κλάδου, η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων ήταν απλώς «το κερασάκι στην τούρτα» της στάσης πληρωμών που έχει επιβληθεί επί της ουσίας από το ελληνικό δημόσιο, από τις αρχές του έτους έως σήμερα.

Πλέον, από τις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, ο ρυθμός επιβράδυνσης των εργασιών στα κατά τόπους εργοτάξια είναι κατατρεχτικός, κυρίως λόγω της αδυναμίας των εταιρειών να προμηθευτούν τις απαιτούμενες πρώτες ύλες για τη διατήρηση των έργων «εν ζωή». Σύμφωνα με στέλεχος ενός από τους τρεις μεγαλύτερους κατασκευαστικούς ομίλους της χώρας, «από τις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, οι προμηθευτές πρώτων υλών και καυσίμων, με τους οποίους συνεργαζόμαστε ανά την επικράτεια, μας ζητούν την προπληρωμή του 100% του κόστους των υλικών, κάτι πολύ δύσκολο να γίνει επί

του παρόντος». Ως εκ τούτου, πολλά εργοτάξια έχουν αρχίσει να περιέρχονται σε απραξία, παρότι, όπου είναι εφικτό, συνεχίζονται οι εργασίες, έστω και με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το παρελθόν.

Αρνητικά έχει επιδράσει και η στάση πληρωμών από την πλευρά του Δημοσίου, λόγω της προσπάθειας που καταβλήθηκε, κατά

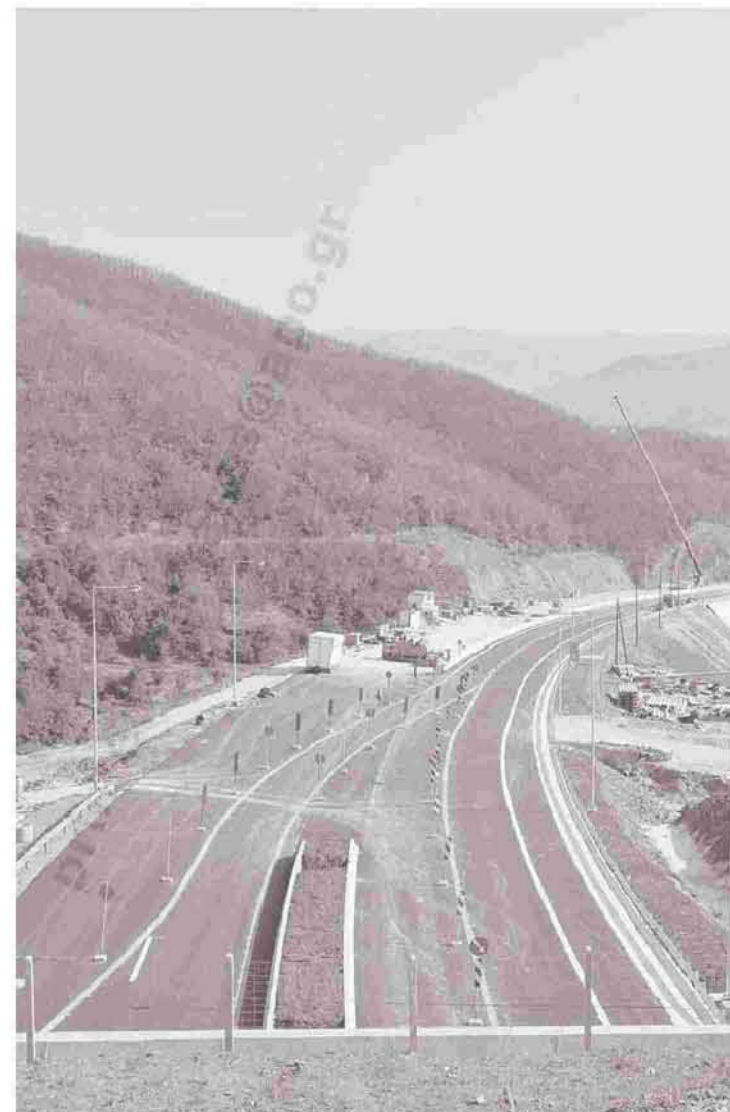
ΣΑΤΕ: Αν δεν αποκατασταθεί το συντομότερο δυνατό η οικονομική ομαλότητα, τα περισσότερα εργοτάξια θα κλείσουν.

τη διάρκεια των προηγούμενων μηνών, να αποπληρωθούν οι υποχρεώσεις της χώρας προς τους δανειστές. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της ΓΕΚΤΕΡΝΑ, της οποίας ο επικεφαλής κ. Γιώργος Περιστέρης ανέφερε, πριν από λίγες ημέρες, ότι οι οφειλές του Δημοσίου προς τον όμιλο ανέρχονται ήδη σε 400 εκατ. ευρώ, δεδομένου ότι από τις αρχές

του έτους έχει σταματήσει η αποπληρωμή των υποχρεώσεων του Δημοσίου. Πάντως, επί του παρόντος, η εταιρεία δεν έχει προχωρήσει σε κάποια απόλυση από εργοτάξιο. Ωστόσο, ως «αμυντικό» μέτρο έχουν επισπευστεί κάποιες καλοκαιρινές άδειες, που ίσως να δίνονταν λίγο αργότερα.

Μία ακόμα συνέπεια της νέας κατάστασης είναι η δημιουργία πρακτικά ανυπέρβλητων εμποδίων, αναφορικά με τις προσπάθειες των ελληνικών ομίλων να διεκδικήσουν νέα έργα στο εξωτερικό, στοιχείο κρίσιμο, δεδομένου ότι η εξωστρέφεια αποτελεί σημαντική ασπίδα προστασίας για τις ελληνικές επιχειρήσεις κατά την υφιστάμενη συγκυρία. Ασφαλώς, καθ' όλη τη διάρκεια των προηγούμενων ετών, η ανάληψη έργων εκτός Ελλάδας είχε καταστεί εξαιρετικά δύσκολη, ανεξάρτητα από το πόσο φερέγγυα ή όχι ήταν μια εταιρεία, καθώς η συσχέτισή της με την Ελλάδα συχνά λειτουργούσε αρνητικά. Έτσι, οι αναθέτουσες αρχές ζητούσαν εγγυητικές επιστολές από ξένες τράπεζες με πολύ υψηλή βαθμολογία πιστοληπτικής ικανότητας, γεγονός που αύξανε κατακόρυφα το κόστος, καθιστώντας την εκτέλεση έργων στο εξωτερικό πρακτικά ασύμφορη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τις προ-

Από τις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, ο ρυθμός επιβράδυνσης των εργασιών στα κατά τόπους εργοτάξια είναι κατατρεχτικός, κυρίως λόγω της αδυναμίας των εταιρειών να προμηθευτούν τις απαιτούμενες πρώτες ύλες για τη διατήρηση των έργων «εν ζωή».

ηγούμενες ημέρες ο ΣΑΤΕ (Σύνδεσμος Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών), ο οποίος εκπροσωπεί θεσμικά το μεγαλύτερο κομμάτι των εργοληπτικών εταιρειών, είχε σπεύσει να προειδοποιήσει τους αρμόδιους περί κινδύνου «ξαφνικού θανάτου» του ΕΣΠΑ, σε μια ενδεχόμενη έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ και την Ευρωζώνη. Καλούσε δε τους πολι-

τειακούς παράγοντες να διασφαλίσουν τη συνέχιση των συγχρηματοδοτούμενων έργων, την απορρόφηση της ανεργίας μέσω αυτών και την αναπτυξιακή διάσταση της Ελλάδας. Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές ότι αν δεν αποκατασταθεί το συντομότερο δυνατό η οικονομική ομαλότητα, τα περισσότερα εργοτάξια ανά την επικράτεια θα κλείσουν.